

**Streszczenie w języku niespecjalistycznym raportu
o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko
dla inwestycji polegającej na:**

**„Budowie obiektu inwentarskiego wraz z infrastrukturą
towarzystwą na działce o nr ewid. 312/1 w miejscowości
Sierosław, gmina Drzycim, powiat świecki.”**

INWESTOR	Wojciech Chmurzyński Sierosław 60 86-140 Drzycim
Autorzy 	EkoPolska Sp.k. ul. Przemysłowa 8 85 – 758 Bydgoszcz adres do korespondencji: Gogolinek 22 86-011 Wtelno

Gogolinek, styczeń 2016 r.

Tematem Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji polegającej na *budowie obiektu inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 312/1 w miejscowości Sierosław, gmina Drzycim, powiat świecki*, jest określenie zagrożeń oraz sformułowanie niezbędnych działań mających na celu uwzględnienie ich wpływu na etapie budowy, eksploatacji oraz likwidacji inwestycji, objętej Raportem. Celem Raportu, stanowiącego niezbędny element postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie chlewni wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 312/1 w miejscowości Sierosław, gm. Drzycim. Nowy budynek będzie stanowił funkcjonalne uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej. Ponadto Inwestor planuje wykonanie, w ramach niniejszego przedsięwzięcia, zbiornika na gnojowicę i studni głębinowej. Powierzchnia przedmiotowej działki wynosi 4,2952 ha.

Działka o nr ewid. 312/1 nie jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Najbliżej zlokalizowana zabudowa, względem projektowanego zamierzenia, nie będąca własnością Inwestora, znajduje się w odległości:

- ok. 90 m – zabudowa A,
- ok. 190 m – zabudowa B,
- ok. 300 m – zabudowa C,
- ok. 200 m – zabudowa D.

Obecnie na terenie przedmiotowej działki znajdują się budynki (Rysunek 3):

a) inwentarskie:

- chlewnia w systemie rusztowym - **a**,
- chlewnia w systemie rusztowym – **b**.

b) pozostałe:

- wiata – **d**,
- suszarnia – **e**,
- garaż – **f**.

Na omawianym obszarze zlokalizowane są ponadto: silosy zbożowe o pojemności 5 m³ (5 szt.) każdy, umiejscowione przy budynku **a** (3 sztuki) i budynku **b** (2 sztuki) oraz silosy paszowe (3 szt.) o pojemności kolejno 130 Mg, 130 Mg i 200 Mg, płyta obornikowa wyposażona w dwa zbiorniki o pojemności 60 m³ każdy oraz zbiornik o pojemności 500 m³ zlokalizowany na południe od istniejących budynków inwentarskich, w których zwierzęta utrzymywane są w systemie rusztowym. Budynki inwentarskie (**a** i **b**) wyposażone są w kanały gnojowe zlokalizowane pod budynkami o łącznej pojemności 230 m³ (Rysunek 3).

W bezpośrednim sąsiedztwie przedsięwzięcia nie znajdują się:

- szkoły, szpitale, cmentarze, sanktuaria,
- ważne atrakcje turystyczne lub tereny rekreacyjne,
- obszary ochrony uzdrowiskowej.

Bezpośrednie otoczenie planowanej inwestycji stanowi zabudowa zagrodowa (od strony północno-wschodniej i północno-zachodniej), od strony wschodniej działka o nr ewid. 312/1 graniczy terenami podmokłymi, od zachodniej zaś z polami uprawnymi.

Obiekt inwentarski zostanie usytuowany w gospodarstwie o profilu produkcji zwierzęcej. W istniejących budynkach inwentarskich (Rysunek 3) prowadzony jest chów trzody chlewnej w cyklu zamkniętym. W budynku **a** zlokalizowane są: dwie komory porodowe, dwie komory odchowalni, zapasowa komora porodowa, komora krycia, komora przetrzymywania loch. Budynek **b** składa się z czterech komór tuczarni i jednej komory odchowalni.

Projektowana chlewnia (oznaczona jako **m** na Rysunku 4), przeznaczona do chowu prosiąt, będzie posiadać wymiary ok. 26 m x 60,5 m, zatem powierzchnia tego budynku wyniesie ok. 1573,00 m².

Po realizacji zamierzenia ilość pogłowia zwiększy się o 204 szt. macior, 2 szt. knura, 1698 szt. prosiąt co stanowi 106,16 DJP. Obsada przedsięwzięcia po realizacji inwestycji będzie wynosiła więc 239,46 DJP. Umieszczenie nowego obiektu inwentarskiego zostało przedstawione na Rysunku 4.

Wyprodukowane na terenie gospodarstwa nawozy naturalne przeznaczone będą do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz organiczny, wykorzystywany na gruntach własnych Inwestora oraz w przypadku nadwyżki przekazywany innym podmiotom do rolniczego wykorzystywania zgodnie z ustawą o nawozach i nawożeniu oraz zapisami KDPR. Ponadto do gnojowicy dodawana będzie mieszanka mikroorganizmów „EM mikroorganizmy”. Stosowanie mikroorganizmów powoduje zmniejszenie emisji fetorów, poprawia homogenizację gnojowicy, zmniejsza emisję uciążliwości gazów.

Źródłem emisji gazów i pyłów do powietrza i hałasu w trakcie budowy będą:

- ruch środków transportu dowożących materiały budowlane i instalacyjne,
- praca sprzętu budowlanego przy robotach budowlanych.

Oddziaływanie powodowane przez sprzęt budowlany i środki transportu będzie krótkotrwałe, ograniczone do czasu wykonywania robót. Występująca emisja zanieczyszczeń do powietrza (spaliny, pyły) będzie ograniczona do terenu prowadzonej budowy i wystąpi w godzinach dziennych (tj. 6.00 – 22.00).

Prowadzenie robót nie powinno stanowić zagrożenia dla środowiska wodnego w rejonie inwestycji. Na podstawie budowy geologicznej w rejonie przedsięwzięcia przewiduje się głębokie zaleganie pierwszego poziomu wód podziemnych. Wykopy będą realizowane do głębokości ok. 1,5 m, w związku z czym nie przewiduje się odwadniania wykopów ani zmiany stosunków wodnych w trakcie budowy.

Czynnikami mogącymi powodować oddziaływanie na powierzchnię ziemi, środowisko roślin i zwierząt w fazie realizacji inwestycji są roboty ziemne i przygotowawcze terenu (zmiana struktury gleby, szaty roślinnej), roboty budowlane (zmiana krajobrazu). W związku z ukształtowaniem powierzchni rozpatrywanego terenu, nie przewiduje się znacznych robót niwelacyjnych.

Wszystkie odpady z realizacji planowanego przedsięwzięcia, zostaną zagospodarowane przez firmy wykonujące na zlecenie Inwestora roboty ziemne, budowlane i instalacyjne – wytwórcą odpadów będzie wykonawca robót.

Zaopatrzenie obiektu inwentarskiego w wodę odbywać się będzie poprzez planowane przyłącze wodociągowe. W dalszej perspektywie funkcjonowania gospodarstwa planuje się wybudowanie studni głębinowej, z której pobierana będzie woda na cele gospodarcze. Woda w gospodarstwie pobierana będzie na cele :

- technologiczne (do pojenia zwierząt, dezynfekcji),

Pomiar zużycia wody będzie określany wg odczytów wodomierza głównego na przyłączy.

Hodowla trzody chlewnej pociąga za sobą oddziaływanie ze względu na emisję zanieczyszczeń gazowych, szczególnie dla najbliższego otoczenia. W powietrzu wentylacyjnym chlewni może znajdować

się szereg różnych zanieczyszczeń – głównie lotne związki organiczne (LZO), wśród których zidentyfikowano związki chemiczne z grupy amin, estrów, merkaptanów, fenoli, kwasów organicznych, alkoholi, ketonów, indoli, aldehydy, metan oraz nieorganiczne: amoniak, siarkowodór, dwutlenek węgla. LZO pochodzą ze świeżych odchodów zwierzęcych oraz ich rozkładu, z procesu karmienia i od samych zwierząt. Substancje te mają właściwości złowonne i mogą wywoływać negatywne odczucia otoczenia.

Największy wpływ na powietrze atmosferyczne z budynków chlewni wystąpi w najbliższym ich otoczeniu. Najbardziej uciążliwe będą tu zanieczyszczenia odorowe (głównie amoniak), ponieważ ich oddziaływanie zaznacza się już po przekroczeniu progu zapachowego, stężenia najczęściej dużo niższego od wartości dopuszczalnej.

W wyniku procesów fizjologicznych zwierząt przebywających w pomieszczeniu chlewni następuje wydzielanie głównie CO_2 , NH_3 , podwyższenie wilgotności powietrza (oddawanie pary wodnej przez organizm zwierzęcy, parowanie ścieków), zwiększenie zapylenia (w przypadku poruszania się zwierząt po ściółce) i szkodliwych drobnoustrojów. Podwyższona wilgotność w pomieszczeniu pochodzi także od wilgoci wyparowanej z powierzchni mokrej posadzki, wilgotnych ścian, a także wilgotnego i ciepłego pożywienia. Wentylowanie pomieszczeń zmniejsza zawilgocenie powietrza oraz ilość szkodliwych domieszek gazowych, drobnoustrojów, jak i pyłów we wnętrzu budynku, jednocześnie zwiększając ich ilość szczególnie w najbliższym otoczeniu.

Najbardziej istotnym ze względów zapachowych i stopnia toksyczności oraz ilości (wśród substancji powstających w procesie produkcyjnym) będzie amoniak (NH_3). Amoniak pochodzi z odchodów zwierzęcych, powstaje w wyniku zachodzących przemian biochemicznych z aminokwasów, peptydów, amin, zasad purynowych i pirymidynowych, mocznika i innych. Ponadto w wyniku jego utleniania się mogą powstawać azotyny obecne w skroplinach pary wodnej. Poza najbardziej uciążliwym w/w gazem (amonakiem) następuje również wydzielanie nienormowanego w powietrzu atmosferycznym metanu pochodzącego z rozkładu gnojowicy, a także dwutlenku węgla.

Celem poprawy warunków w budynkach stosuje się wymianę powietrza - wentylację najczęściej mechaniczną. Odprowadzane powietrze z chlewni oddziałuje z kolei na obszar wokół budynku - stan czystości powietrza atmosferycznego wokół chlewni. Nieprawidłowo wentylowany budynek chlewni może wpłynąć negatywnie na chów trzody, np. w większych stężeniach amoniak powoduje niekorzystne zmiany zdrowotne u zwierząt.

Za najbardziej reprezentatywną substancję w kontekście dotrzymania standardów jakości powietrza, biorąc pod uwagę poziom emisji oraz obowiązujące poziomy dopuszczalne i wartości odniesienia, uznaje się amoniak. Zanieczyszczenie to jest toksycznym gazem powstającym w wyniku bakteryjnego rozkładu związków azotowych, głównie mocznika, zawartych w odchodach zwierzęcych. Dopuszczalne stężenie amoniaku dla młodych świń nie powinno przekraczać 15 ppm, a dla dorosłych 25 ppm. Obok niekorzystnego wpływu na zdrowie świń, amoniak łącząc się z parą wodną powoduje korozję, niszcząc wyposażenie budynków inwentarskich, co przynosi wymierne straty ekonomiczne.

Przeprowadzone analizy pokazały, że wartości odniesienia dla amoniaku zostaną dotrzymane na powierzchni terenu oraz na wysokości 4 m (2. kondygnacji).

Z uwagi na prowadzoną w bezpośrednim sąsiedztwie od strony wschodniej analogiczną działalność, wykonano analizę skumulowaną. Dla sąsiedniej instalacji przyjęto taką samą emisję jak dla budynków istniejących

na działce nr 312/1 oraz jeden wspólny emitor liniowy na wysokości 7 m. Analiza pokazała, że wartości odniesienia dla amoniaku zostaną również dotrzymane.

Planowane przedsięwzięcie przy założeniu bezawaryjnego funkcjonowania nie będzie negatywnie oddziaływać na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Planowany obiekt będzie posiadać uporządkowaną gospodarkę wodno – ściekową.

Eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie miała również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Inwestor będzie eksploatował instalację zgodnie z prawem i obowiązującymi przepisami – zbiorniki na nawozy naturalne wykonane będą z certyfikowanych materiałów i będą podlegały przeglądom, które będą sprawdzały ich stan techniczny. Ilość zbiorników na terenie gospodarstwa jest wystarczająca aby zapewnić, w sytuacji awarii jakiegokolwiek z nich, odpowiednią przestrzeń do zmagazynowania gnojówki na czas naprawy.

Inwestycja znajduje się w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Bory Tucholskie PLB220009. Obszar ten jest dość jednolitą równiną sandrową, rozciętą dolinami Brdy i Wdy oraz urozmaiconą licznymi jeziorami, oczkami wodnymi i wzniesieniami o charakterze moreny dennej. Dominują siedliska leśne, przede wszystkim bory sosnowe. Rzeźba terenu ostoi jest urozmaicona, występują tu wysoczyzny i rozległe wzgórza, liczne pagórki oraz doliny i rynny. Sieć wodna jest silnie rozwinięta (wody zajmują ok. 14% powierzchni). Ostoję odwadnia rzeka Brda wraz ze swymi licznymi dopływami, z których najważniejszym jest Zbrzyca. Wiele rzek charakteryzuje duży spadek i silny prąd. Wśród jezior liczne są jeziora przepływowe połączone z systemem wodnym Brdy. W sumie jest ok. 60 jezior; największe - Charzykowskie - 1363 ha, zaś najgłębsze Ostrowite - 43 m. Lasy stanowią ok. 70% obszaru, są to głównie bory świeże, ale także bagienne i suche; występują też grądy, lasy bukowo -dębowe, łęgi i olsy. Grunty orne, łąki i pastwiska pokrywają ok. 15% terenu. W ostoi występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Wśród gatunków ptaków związanych z przedmiotowym obszarem dominują gatunki drapieżne oraz wodno-błotne, wśród nich: nurogęś, gągoł czy zimorodek.

Wskazany powyżej opis Obszaru Specjalnej Ochrony opisuje dość szczegółowo przedmiot ochrony w ww. formie ochrony przyrody. Obszar Borów Tucholskich jest cennym siedliskiem przyrodniczym ze względu na duży udział terenów leśnych oraz duży udział wód płynących. Miejsce realizacji inwestycji zlokalizowane jest w znaczącej odległości względem zwartych kompleksów leśnych. W sąsiedztwie inwestycji znajduje się zagłębienie terenowe, będące pozostałością zarośniętego i wysuszonego zbiornika wodnego. Zagłębienie porośnięte jest trzcinami oraz zróżnicowanymi wiekowo wierzbami. Przedmiotowa inwestycja będzie posiadała uporządkowaną, szczelną gospodarkę wodno-ściekową, w związku z powyższym inwestycja nie będzie miała wpływu na środowisko gruntowo-wodne.

W analizowanym „Raporcie...” został przedstawiony wariant alternatywny w zakresie zmiany sposobu utrzymywania zwierząt z chowu rusztowego na chów ściółkowy. Należy podkreślić, że wariant którym Inwestor jest zainteresowany to wariant inwestorski, który w sposób szczegółowy został omówiony w przedłożonym „Raporcie...”. Inwestor zarówno z przyczyn ekonomiczno – technicznych, jak i technologicznych nie jest zainteresowany utrzymaniem zwierząt na ściółce, jednakże nie wykluczył takiej możliwości. Wariant ten został wzięty pod uwagę (chów ściółkowy) w momencie planowania inwestycji, jednakże drogą dedukcji został on jedynie możliwy do przyjęcia jako wariant alternatywny. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony

Środowiska w Warszawie za wariant właściwy uznaje się przyjęcie wariantu lokalizacyjnego. Za racjonalny wariant alternatywny należy uznać taki, który jest możliwy do wykonania z ekonomicznego, technicznego/technologicznego oraz prawnego punktu widzenia i wypełnia założony przez wnioskodawcę cel, a więc w przypadku budowy obiektu inwentarskiego produkcję zwierzęcą. Obowiązujące przepisy nie nakładają ograniczeń jeśli chodzi o wybór wariantu/wariantów realizacji inwestycji, który został zaprezentowany w przedmiotowym „Raporcie...”. Preferowanym i polecanym rozwiązaniem jest przedstawienie wariantu lokalizacyjnego (ewentualnie inne lokalizacje, wielkość produkcji). W omawianym przypadku – na działce wskazanej we wniosku, z przyczyn ekonomicznych zaprojektowano obiekt w sposób, w którym nastąpiło możliwe maksymalne zagospodarowanie działki. Inwestor planując lokalizację wybrał miejsce, znacznie oddalone od zabudowań zamieszkałych przez ludzi. Każda zmiana lokalizacji, po uwzględnieniu możliwości Inwestora spowoduje przybliżenie budynków do siedzib ludzkich.

Dokonana analiza pokazała, że realizacja inwestycji nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania. Pozostawienie części działki w stanie istniejącym jest bezzasadne z uwagi na ewentualny brak efektywnego jej wykorzystania. Predyspozycje działki wskazują na zasadność realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia w jej obrębie. Realizacja inwestycji nie wpłynie też negatywnie na zwiększenie uciążliwości ruchu z uwagi na niewielką skalę inwestycji.